

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

Public Private Dialogue

شرح دستور (مناطق آزاد) جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۴ شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه دستور
پیشنهادات راهبردی برنامه برونگرایی اقتصاد در راستای سیاست‌های دهم و یازدهم اقتصاد مقاومتی (توسعه مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی)	عنوان دستور
<p>حسب مصوبه جلسه ۵۸ شورا مقرر گردید سیاست‌های تبیین شده برای اقتصاد مقاومتی (پیوست شماره ۱) و راهکارهای اجرایی آن‌ها در سال اقدام و عمل، در دستور کار جلسات شورای گفت‌وگو در سال جاری قرار گیرد.</p> <p>با عنایت به اهمیت خروج از رکود در شرایط فعلی اقتصاد کشور، رفع تنگناهای مالی، ایجاد تحرک در بخش‌های پیشران اقتصاد و نیز افزایش تقاضای موثر، حسب تأکید مقام معظم رهبری به توسعه صادرات غیر نفتی و توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در متن سیاست‌های دهم و یازدهم اقتصاد مقاومتی، کمیته راهبری شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی طی جلسات مورخ ۹۵/۰۳/۰۳ و ۹۵/۰۱/۳۰ تصمیم گرفت از میان برنامه‌های ملی مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی (پیوست شماره ۲)، دومین برنامه با عنوان "برنامه ملی پیشبرد برون‌گرایی اقتصاد" را جهت طرح در جلسات شورا برگزیند که در جلسه ۵۹ شورا به موضوع توسعه صادرات غیر نفتی پرداخته شد و در این جلسه موضوع توسعه مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی در دستور قرار گرفته است.</p> <p>بر این اساس دبیرخانه شورا در جهت تدوین بسته پیشنهادی ساز و کار اجرایی برنامه ملی پیشبرد برون‌گرایی اقتصاد (توسعه مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی)، ضمن بهره‌مندی از مطالعات انجام شده توسط معاونت اقتصادی اتاق ایران، اقدام به برگزاری جلسات کارشناسی با حضور نمایندگان از بخش خصوصی، دبیرخانه شورایی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و نیز سایر صاحب‌نظران این حوزه نمود که حاصل این جلسات جمع‌بندی و پیشنهادات ذیل است.</p>	شرح دستور
<p>مهمترین عوامل در ناکارآمدی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حصول اهداف و نیز موانع توسعه ای این مناطق عبارت اند از:</p> <ol style="list-style-type: none">۱- آماده نبودن زیرساخت‌ها و عدم سرمایه‌گذاری کافی در امور زیربنایی۲- عدم اجرای کامل قانون مناطق آزاد۳- عدم هماهنگی دستگاه‌های ذیربط در منطقه و موانع ایجاد شده توسط سازمان‌ها و ادارات دولتی همچون سازمان امور مالیاتی، گمرک، بانک مرکزی و سازمان ثبت اسناد۴- ناکارآمدی قوانین فعالیت‌های بانکی و بیمه‌ای۵- دخالت‌های مستقیم و غیر مستقیم دولتمردان و صاحب‌منصبان سیاسی۶- توسعه کمی مناطق آزاد بدون انجام مطالعات کارشناسی و آمایش‌های سرزمین۷- فقدان جایگاه بالفعل در بودجه عمومی و برنامه‌های توسعه	جمع‌بندی جلسات کارشناسی

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

Public Private Dialogue

شرح دستور (مناطق آزاد) جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۴ شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه دستور
<p>۱- اجرای کامل قانون مناطق آزاد خصوصاً ماده (۲۷)</p> <p>از مواردی که وحدت مدیریت و روند اداره عادی امور در مناطق آزاد را مخدوش می‌سازد تعدد و به عبارتی رساتر تفرق مرجعیت در تصمیم‌گیری و نیز اداره منطقه می‌باشد. قانون مناطق آزاد در کشور ما از پیشرفته‌ترین قوانین محسوب می‌شود که قانونگذار در آن همه جوانب را سنجیده تا با مدیریت واحد در مناطق آزاد از اتلاف هزینه و زمان اضافی پیشگیری شود لذا در این باره قانونگذار نظر خاص داشته و با تصویب ماده (۲۷) قانون چگونگی و با استفاده از یکی از ۲ راهکار پیش‌بینی شده در ماده (۲۷) ایده وحدت مدیریت و جلوگیری از تشتت و نابسامانی در اداره امور منطقه و فعالان در منطقه را هموار سازد لیکن در مواردی حکم ماده (۲۷) صرفاً به عنوان یک اختیار و حق برای وزیر مربوطه مورد تفسیر قرار گرفته و نه به عنوان یک تکلیف، به طوری که بعضی از وزراء اختیارات خود در منطقه آزاد را در مقام انجام تکالیف به مدیرعامل منطقه آزاد تفویض می‌کنند و بعضی نیز با امتناع از چنین تفویضی معتقد هستند که حق خود را در این مورد نمی‌خواهند اعمال کنند. لذا به منظور جلوگیری از مدیریت‌های موازی و در پاره‌ای موارد معارض، اجرای کامل حکم ماده (۲۷) ضروری به نظر می‌رسد.</p> <p>متن ماده ۲۷ بدین شرح است:</p> <p>به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های مناطق آزاد، حسب مورد با تأیید وزیر ذیربط به یکی از دو روش زیر عمل خواهد شد:</p> <p>الف - دستگاه‌های اجرایی (وابسته به قوه مجریه) اختیارات خود در منطقه را به رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان‌های مناطق آزاد تفویض نمایند.</p> <p>ب - مدیران، رؤسا و سرپرستان دستگاه‌های اجرایی مستقر در مناطق آزاد به پیشنهاد رئیس هیأت مدیره و عامل سازمان و به حکم بالاترین مقام دستگاه اجرایی منصوب می‌شوند. (قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۵/۰۸/۲۲) (پیوست شماره ۶)</p> <p>۲- تسریع در ارائه خدمات شهری و رفع مشکلات بین شهرداری‌های مناطق آزاد و سازمان‌های این مناطق</p> <p>تضاد قوانین بین قانون اداره مناطق آزاد با وظایف شوراها و شهرداری‌ها و نیز تداخل وظایف در خصوص انجام خدمات شهری و متعاقب آن عوارض دریافتی بابت خدمات انجام شده (من جمله عوارض ارزش افزوده سهم شهرداری‌ها) از جمله مشکلاتی است که مناطق آزاد با آن مواجه می‌باشند.</p> <p>اساساً قانونگذار علی‌رغم آنکه در ماده ۲۷ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد و نیز در ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه (پیوست شماره ۹) به موضوع تفویض و واگذاری وظایف دستگاه‌های اجرایی، دستگاه‌های تحت نظر مقام معظم رهبری و اختیارات فرماندار در مورد مصوبات شوراها و شهرداری‌ها و روستا اظهار نظر کرده است لکن با توجه به اینکه شهرداری یک نهاد عمومی غیر دولتی می‌باشد از این منظر مغفول مانده است. لذا بایسته است تا به دلیل بروز و ظهور مشکلات متعدد مورد اشاره، خصوصاً در مناطقی که سازمان اداره کننده و شهرداری نتوانسته‌اند تعامل مثبتی را رقم زندند، تمهید موثری دیده شود.</p>	پیشنهادات دبیرخانه

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

Public Private Dialogue

شرح دستور (مناطق آزاد) جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۴ شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه دستور
<p>از نگاه دیگر ضرورت دارد وجود شوراهای اسلامی در مناطق آزاد به اقتضای مقتضیات خاص مناطق آزاد مورد مطالعه و توجه واقع گردد. نظر باینکه از یکطرف اهم نمود اجرایی شورای شهر در تعیین شهردار و سپس تعیین عوارض و مواردی از این قبیل متبلور می گردد و از طرفی دیگر و صول هر گونه عوارض در قبال انجام خدمات شهری و غیره به موجب ماده (۱۰) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی با تصویب هیأت وزیران و در ید سازمان منطقه آزاد می باشد که در این رابطه هیئت وزیران آئین نامه اجرایی اخذ عوارض را در تاریخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ تصویب نموده (پیوست شماره ۱۰) و متعاقباً در آن اصلاحاتی به عمل آورده (پیوست شماره ۱۱) و یا با توجه به اینکه از طرفی به موجب مواد ۵ و ۶ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، منطقه صرفاً از طریق سازمان منطقه اداره می گردد و از طرف دیگر صدور هرگونه مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی و ایجاد بنا و ایجاد تاسیسات و تصدی به انواع مشاغل در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان منطقه می باشد، من حیث المجموع به نظر می آید تاثیر وجودی شورا در مناطق آزاد و در زمینه های برشمرده شده برای مردم واجد دستاورد مثبت، مفید و سازنده ای نخواهد بود و لازم است در این زمینه از طریق اصلاح قانون شوراها، شفاف سازی لازم انجام شود.</p> <p>۳- رفع موانع و تسهیل فعالیت اقتصادی بخش خصوصی در مناطق از طریق حضور بخش خصوصی در ارکان مدیریتی مناطق</p> <p>هیأت مدیره سازمان منطقه آزاد از ۳ یا ۵ نفر تشکیل می گردد و انتخاب آنها در صلاحیت هیأت وزیران است و به مدت ۳ سال انتخاب می شوند (ماده ۶ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد...), ترتیبی مقرر گردد تا از میان ۵ نفر عضو هیأت مدیره ۲ نفر از بخش خصوصی و به پیشنهاد اتاق ها منصوب گردد. (پیوست شماره ۷: اساسنامه سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی)</p> <p>پی نوشت: تشکیل شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی بر اساس مصوب ۱۳۹۲/۰۶/۰۳ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی، به منظور ایجاد هماهنگی بین سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و با ترکیب اعضای زیر بوده است:</p> <p>رییس جمهور (رییس شورا)، وزیران امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، امور خارجه، کشور، نفت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، راه و شهر سازی، دادگستری و وزیر جهاد کشاورزی، معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، رییس سازمان حفاظت محیط زیست و دبیرشورا (که توسط رییس جمهور انتخاب می گردد) (پیوست شماره ۸)</p> <p>لذا با توجه به ترکیب مصوب، حضور بخش خصوصی در شورایی عالی نیز منوط به اصلاح تصویب نامه فوق الذکر می باشد.</p>	

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

Public Private Dialogue

شرح دستور (مناطق آزاد) جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۴ شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه دستور
<p data-bbox="703 539 1203 573">۴- کارآمد نمودن قوانین فعالیت‌های بانک و بیمه</p> <p data-bbox="102 584 1230 763">بدیهی است مناطق آزاد تجاری به قوانین بانکداری مدرن مناسب نیاز دارند. البته در قانون مناطق آزاد، مقررات ویژه‌ای برای بانکداری تعیین شده، اما متأسفانه این قوانین اجرایی نشده و فقدان قوانین کارآمد و همسو با بانکداری بین‌المللی همچنان اساس می‌شود. لذا به منظور رفع موانع موجود و انجام اصلاحات در مقررات مربوط به نظارت بر واحدهای بانکی، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:</p> <ul data-bbox="102 797 1219 1256" style="list-style-type: none">• اجرای ماده ۴۶ دستورالعمل اجرایی پولی و بانکی در خصوص اجازه واحدهای بانکی در مناطق آزاد (با مجوز عملیات ارزی) برای برقراری روابط کارگزاری با سایر بانک‌ها و همچنین دریافت انواع وام و اعتبار.• نظارت همزمان سازمان و بانک مرکزی بر واحدهای بانکی در منطقه، با توجه به نقش حاکمیت سازمان بر اوضاع و احوال اقتصادی منطقه و نظارت ضعیف، نامنظم و غیرمستمر فعلی بانک مرکزی.• با توجه به اثرات مهم فعالیت بانک‌ها در اقتصاد منطقه، شعب بانک‌ها یک نسخه از گزارش‌های مالی ارسالی به بانک مرکزی را برای انجام برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در اختیار سازمان منطقه قرار دهند.• تهیه و تدوین دستورالعمل فعالیت شرکت‌های لیزینگ، و مقررات مربوط به صرافی‌ها در مناطق آزاد با دقت عمل بیشتر تا روزه‌های عملیات پولشویی احتمالی به دست صرافی‌ها مسدود شود.• لحاظ شدن مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در تدوین مقررات و قوانین تأسیس شعبه بیمه خارجی معتبر در مناطق آزاد.	